

השורצים במחנות הנודדים במדבר, ממעטים לעלות אחריהם אל הרמות האלה, זכות האויר. רק צפור אחת בודדת ראיתי פה; צפור שחורה («סודה» שמה), קטנה מטרד. קצת נוצות לבנות לה, והיא, כמו האדמונית שלנו, שכנה נעימה לאדם. כמה פעמים יופתע הנוסע לשמע צלילי שירתה הקצרה. רבת־הגונים, המשתפכת על פני אדמת בור, בארץ עזובה, בין הרים אדירים, הדומים לחורבות, המטילים אימה בשמונם. פתאם יצלצל קולה הכספי המתוק, והוא ערב לנפשו כקול מלאך טוב. מחיות הטרף הגדולות משוטטים שם רק זאבים: מספרם רב בתרה ועזותם גדולה מעזות אחיהם במישור. הימים ימי יוני בראשיתו — בזמן הזה, רכים הלילות בערב, וסאן, ברמות האלה, קר בלילה; גם הימים אינם חמים. יום אחד מדדתי את החום בשעת הזריחה והוא 79° , ובצהרים — 95° בצל האהל. בחורף שורר בתרה זו קור נורא. הברווזים אינם יכולים לשאת את הרוח הצוננת; גם חיות הבר עוזבות את החרה. המהרבים נודדים אל תהאמה ומוצאים להם מקלט בעמק ג'זל; שם הם מחממים את בשרם באשל היבש ומבעירים אש באהליהם הסגורים כל הלילה. כל לבושם הוא רק חלוק כותנה רחב ואדרת גדולה, ורובם אין להם גם שמיכה להתכסות בה. אף על פי כן יאמרו: «אין אנו חשים לקור בתהאמה». ביום ישתו קפה או חלב חם, ובצהרים תחמם השמש.

המים אשר שתינו בארץ הלבה היו מי אגמים שחורים, סמיכים ונרפשים. אגם כזה אחרי אשר תשקה בו את הגמלים פעמיים או שלש פעמים, לא ישארו בו אלא שיירים התולכים ומבאישים; באלה ימלאו הנודדים את כליהם ויודו לאל — כי מים אחרים לא ימצאו. ויש מהם שיצאו בסתר, למען לא יראה השיך, ויטבלו שם ויכבסו את חלוקיהם החלודים. תבדוי, במצאו מים במדה מספקת. מקיים מצות רחיצה. בהיותו במחנה יקח קערת מים מן האוהל וילך לטהר את בשרו מחוץ למחנה, במקום סתר. למה לא ינקו את האגמים ממשקעם הרקב בהם מדורות? הם מבינים את הצורך, אבל כל מעשה למען הכלל רחוק מלבם, והשיך אין לו סמכות להעביר את בני שבטו החפשים. אמנם יש ויתעוררו קצת מהם, מתוך רוח של התנדבות ומתוך הבנת הנאתם, וינקו קצת מן הבארות הסתומות...